

ESBO MARTHAFÖRENING

HÖSTUTFÄRD 31.8.2019 TILL ÅBO-NÅDENDAL-MATHILDEDAL

Anmälan senast 30.4.2019 till Marianne. Deltagaravgift: egna marthor 40,-/person, avec 80,-/person.
Betaling senast 15.5.2019 via kretsen till Esbo Mf.

Program:

- 9.00 Start kl. 9.00 från Esbo centrum (buss 1) och Mattby Alepa (buss 2)
10.30 De svenskspråkiga guiderna stiger på bussarna i Raisio. Färden fortsätter till Villnäs.

Buss 1

- 11.15-11.55 Grupp 1: Guidning i Villnäs slott (max 25 personer/guidning)
11.30-12.10 Grupp 2: Guidning i Villnäs slott (max 2 personer/guidning)
12.00-12.40 Kaffe i Villnäs slotts café
12.45-13.15 Gruppen bekantar sig med Riddarträdgården under ledning av guiden: Riddarträdgården är belägen vid vägkorsningen som leder till Villnäs slott, mitt emot Asikaisten kirkko. Varje riddare (191 st.) har en minnesstengjord av Kurus svarta granit och mitt i området finns en gemensam minnessten.

Buss 2:

- 11.00-11.30 Gruppen bekantar sig med Riddarträdgården under ledning av guiden. Riddarträdgården är belägen vid vägkorsningen som leder till Villnäs slott, mitt emot Asikaisten kirkko. Varje riddare (191 st.) har en minnesstengjord av Kurus svarta granit och mitt i området finns en gemensam minnessten.
11.30-12.00 Kaffe i Villnäs slotts café
12.15-12.55 Grupp 1: Guidning i Villnäs slott (max 25 personer/guidning)
12.30-13.10 Grupp 2: Guidning i Villnäs slott (max 25 personer/guidning)

Buss 1 & Buss 2

- 13.15 Vi kör genom landsbygden och skärgården till Rimito
13.45 Smaklig skärgårdsbuffélunch på Restaurant Pohjankulma
15.15 Start mot Raisio via Nådendal
15.40 Guiderna stiger av i Raisio. Gruppen fortsätter till Mathildedals bruk
16.45 Tid att bekanta sig med Mathildedal på egen hand.

Mathildedal är ett f.d. järnbruk i Bjärnä vid Halikkoviken. Lorentz Creutz d.ä. erhöll år 1686 privilegium på ett stångjärnverk på platsen, som då hette Hummeldal, men tillståndet torde aldrig ha utnyttjats på grund av bristande tillgång på vattenkraft. Bergsrådet V.Z. Bremer anlade år 1852 ett puddelverk där och ett valsverk år 1857. Anläggningarna kallade han

Mathildedal efter sin andra hustru. Bruket övertogs 1879 av ett aktiebolag, som anlade gjuteri, mekanisk verkstad och snickeri samt inledde tillverkning av lantbruksmaskiner, vilken fortsattes fram till 1968. Järnverket slopades 1906. Mathildedal och Tykö bruk hade från 1916 gemensamma ägare.

Under 1980 och 90-talen har Mathildedal utvecklats till ett fritids- och turistcentrum och är en del av Meri-Teijos fritidscentrum som årligen besöks av ca 100.000 turister. Den gamla bruksmiljön och platsens kulturhistoria utnyttjas i marknadsföringen och på orten finns bl.a. golfbana, gästhamn, konferenslokaler och restauranger. De gamla husen i bruksbyn har restaurerats och är idag semesterbostäder. Sex av brukets gamla fabriksbyggnader står ännu kvar och år 2003 fick de en ny ägare som har börjat restaurera byggnaderna. Målet är att Mathildedal åter ska bli ett levande samhälle, ett centrum för olika hantverkare. I Mathildedal bor idag ca 70 invånare året om.

- 17.30 Eftermiddagskaffe
- 18.00 Start från Mathildedal
- 19.00 Ankomst till Esbo